

MURASZOMBAT és VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombatjárás Gazdaszövetség

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6. kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:
BALKANYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.

Felélős szerkesztő: **Dr. CZIFRAK JÁNOS.**

Főmunkatárs: **STERN HUGÓ.**

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztési közlemények a lap szerkesztésébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petítor egyszeri hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.

Nyitlír sora 50 fillér.

A világnyelv.

Írta: **Dr. Czippot Zoltán** th. m. főorvos.

Az emberi élet minden vonatkozásában — társadalmi, nemzeti, állami alakulásában — a centralizmus mellett az individualisztikus törekvéseket látjuk harcba lépni.

A nyelvi élet fejlődésének is meg van ez a kettős útja.

A nemzeti nyelv-önállóságát, függetlenségét, szabad fejlődési jogát óhajtja mindenütt biztosítani. Egy nemzet sem adja fel a nyelvét, mert megőrzésének joga, egyike a legértékesebb nemzeti kincseknek. A legkisebb — alig számottevő nép is — a legnagyobb szívóssággal ragaszkodik az őseitől öröklött nyelvéhez, mert általa saját iródmát, nemzeti alkotásokat, önköztá értékeket igyekszik megteremteni.

Korunk a nemzeti individualitás elismerésének a jogát propagálja mind hevesebben és így lehetetlennek — szinte abszurdumnak látszik egy nemzeti világnyelv gondolatát. Az angolok, a franciák, az ő-németek álma tehát, hogy nemzeti nyelvük világnyelvvé legyen, — a gyermekded népfantázia birodalmába tartozik.

A világnyelvek munkamegosztásának az eszméje is olyan formán, hogy pl. a német a tudomány, — az angol a kereskedelem, — a francia a diplomácia szolgálatára soroztassék be, hova-tovább illuzionák bizonyul. Az angol-amerikai tudomány sokkal rátartósabb, semhogy némétül írjon, a német kereskedő sem hajlandó az

ő kedves német nyelvét mással felcserélni, a diplomácia francia nyelve pedig nyilvánvalóan csak korunkba nyúló maradványa az elmúlt századoknak, a midőn a francia uralta az udvarokat. A nemzetközi érintkezéseknél, a kongresszusokon gyakran olyképen segítenek, hogy a benszült nyelv mellett az angol, a francia, a német nyelv alkalmazását is megengedik, de az írott termékek és a szóbeli előadások több nyelven való megismertése nagy munkatöbblet és idegbénító dolog. De tovább menve, joggal követelhetné a magyar, a szláv, a spanyol, hogy nyelve hasonló előléptetésben részesüljön, — szóval lassacskán egyik a másik után jelentkezzen igényjogosultságával.

— Nyelvében él a nemzet, — ha tehát ehhez az igazsághoz ragaszkodik minden nép és ennek alapján a kultúrnyelvek szaporodására számíthatunk, — mi történjék a tudománnyal, a kereskedelemmel, az általános érintkezéssel?

A nemzetközileg tevékeny üzletember, az utazó, a tudós üres, pihenő óráit nyelvek tanulásával töltse el? Lesz-e hozzá elég ideje és kedve? Hivatásbeli foglalkozását eléggé nyögi már a mai ember, ismeretes idegeinek megröppanása. E mellett a szellemi, szociális, művészi kérdések mind nagyobb követeléssel gájtják érdeklődési körünket. Ujabb és újabb könyveket óhajtunk forgatni, új művészi alkotásokat élvezni, új eszméket kiscserélni. Az új szociális és kulturális törekvések munkatársakat, együttműködőket keresnek.

Némelek, a célt tartva szemelött, ezt a munkát az iskolára szeretnék hárítani, de hát ez is tulterhelésről panaszkodik. A modern pedagogia a gyermeki természet sajátosságával számít tanítás, nevelési módszerében, a melynél a játék, a mozgási szabadság, a fesztelenség kell, hogy érvényesüljön. E mellett újabb és újabb tanteryság kopogatnak az ajtaján. Az orvos az egészség tudományának, a természettudós a kémianak, a biológianak óhajtana nagyobb és nagyobb szerepet juttatni; művészet barátai a művészet iránti érteket szeretnék a fiatalágban fejleszteni, mélyíteni. Szóval az amugyis tulterhelt és idegrendszerében már is beteges hajlamu fiatalokra még súlyosabb teher nehezédnek, ha a különféle idegen nyelvek tanulását is szorgalmazzuk.

A felvetett kérdést egy semleges, kiegészítő nyelv oldhatná meg a legcélszerűbben. Csakis egy semleges, a hagyományoktól mentes nyelvrendszer óvhat a nemzeti privilégiumoktól. A műnyelv mindenki és senkié, egyik félnek sem juttat előnyöket a gazdasági, a politikai és a szellemi téren. Ebben rejlik, véleményünk szerint, az újkor mozgalom gyökere, a melyből egy semleges világnyelvet igyekszik életre kelteni és ez a titka az »Esperanto« gyors elterjedésének is, a melyről egy európai nevű nyelvtudós a következőleg nyilatkozik: »Az Esperanto nem eltévelyedő sem játékszer, amint ezt némelek gondolják. Legjobb igazolja ezt az a körülmény, hogy a földkerekségen mindenütt a legnagyobb

TÁRCA.

A 48-asok véres karácsonya.

Rossz sejtelmünk nem csalt. Talán éjféltűn egy óra lehetett, december 23-ának első órája, amikor hírtelen puskaropogás, majd hamarosan zürzavaros, értelmetlen kiabálás riasztott fel bennünket álmatlan szunnyadásunkból. Tehát csakugyan jöttek az oroszok, hogy a falut, Sempihowot, visszavegyék tőlünk. A vitéz és oly nemeslelkű Pósfay főhadnagy századát, ennek első szakaszát támadták meg először a muszkák a koromsötét éjszakában. Kétszer visszaverte őket a hőstüdök század, de az oroszok nem tágtítottak, most már sokkal szélesebb vonalon újították meg a támadást és az öreg népfelkelők állásait is munkába vették, azokat a faluszéli lövészárkokat, melyekben előző este bennünket, a 7-ik századot, váltottak fel az öreg zala landstürmerek. Most már a fél falu körül ropogott ezer és ezer puská, amiknek hangját csak néha-néha nyomta el az orosz rohamokat kísérő zagyva ordítózás. Alig

félóra múlva tetőpontját érte el a harc, mert az oroszok minden erejük megleszítve vetették magukat a népfelkelők állásaira. Leirhatatlan zürzavar keletkezett a lövészárkok fölött a koromsötét éjszakában. Az oroszok náluk szinte soha nem tapasztalt hősiességgel jöttek szuronysegezve, de a mi drága öreg bajtársaink egy tapodtat sem tágtítottak. Egy lépés távoláságról szurták, vágták, lötétek a kifogyhatatlan orosz tömeget, miközben folyton hangzottak Pósfay főhadnagynak mindent tulharosó vezényszavai. Legalább huszonöt sortűzet lövetteti a vitéz főhadnagy századával, de mindhiába. Nem használt a legnagyobb erőfeszítés sem, a tulnyomó orosz erőnek sikerült áttörni védelmi vonalunkat.

Ekkor az 5. század oldalról vetette magát az előretörő ellenségre, melyet minden emberünk mint egy-egy oroszlan rohant meg. Rövid pár perc múlva úgy összegabalyodott e század az oroszokkal, hogy senki sem tudta, ki merre van és hova tartozik. A század tiszjei jártak elő jó példával és örökké emlékezetes lesz előttünk, mint küzdöttek a legénység élén Pósfay főhadnagy, Becker had-

nagy, Adler. Kerekes és Weber zászlósok. Felejtethetlen lesz Ferenczy tőrösormester is, aki egyfura legalább 15 oroszt küldött a másvilágra. Ember ember hátán kavargott e rémes zürzavarban, mely fölött vézesen rikoltoztak az orosz kúrtejek. Éppen már egy kis utat nyertek az előretörő oroszok a falu irányában, amikor mi, a 7-ik század laufschriftben, szuronysegezve odáértünk az ádáz küzdelem színhelyére. Pár száz lépésre követett bennünket az ezred harmadik zászlója is.

Még csak most kezdődött el az igazi haddal-hadd. Szurony szurony ellen döfött, működött a zalai gyerekek kezében a puskatus, melyek ütése nyomán rémes ordítás tört fel a fejbe kólintott muszkák ziháló melléből, ha ugyan rögtön beléjük nem szorult az utolsó lélegzétük is, amint agyvelüjük szételőcsant a Manlicher boldogabb végén. Amint egy-egy pillanatnyi rés támadt e pokoli koncertben, messziről hallhatóvá vált a gépfegyverek berregése. Talán percek, de lehet, hogy órák teltek bele ebbe a rémséges öldöklésbe, egyszerre csak azt vettük észre, hogy a magyar szó,

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

lelkesdéssel fogadják s hivei nagy arányokban szaporodnak. Különösen a kicsiny népek, de a nagyobb, kulturnépek is kiváló érdeklődést tanúsítanak az új eszme iránt. A mi ily elemi erővel tért hódít, annak az alapja nem lehet a véletlen, hanem a kor szellem által megérelt szükséglet. A „Vopaluk” annak idején fiasok mondták, oka abban rejlik, hogy ideje nem volt itt és hogy nyelvrendszerre föléletlen. Az Esperanto nyelveteknikai szempontból valóságos remekmű: ismeretes szógyökök, egy szó-nak sincs kettős értelme, egy betűnek sincs kettős kiejtése, nincs fölösleges nyelvtani szabálya, nincs rendkívüli író- vagy alak-képzése, szigorúan kizárólag a célt szolgálta, a melyet mindenki elsajátíthat különös nyelvtelenség nélkül.

A jelekből ítélve, remélhető, hogy ez a műnyelv a nemzetközi érintkezés jövődjévé válik, a mely a népek gazdasági versenyeiben a legésszerűbb élettámogató lesz és mindenek fölött az a Médium, a mely a néplelék összekapcsoló szerepét vállalja magára, anélkül, hogy ez a néplelék a túrelmetlenség, az erőszakos elhatárolódás útjára tévedne.

H I R E K.

— **Kitüntetés.** Fényes katonai kitüntetés érte Saáry Jenő 83. gyalogezredbeli főhadnagyot, Saáry József ny. kir. ítélőtáblai bíró fiát. Ő felsége az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartása elismerésül a katonai érdemkereszt 3-ik osztályát a hadiékítménnyel adományozta neki. November 1-én, mint századparancsnok küzdött az ivangorodói nagy csata arcán. Csapatával szembeszállt a Visztulán átkelt tergynyi orosz haddal, hogy födözze a mi seregünk állását. Sebesülten hazakerülő hű katonáink egyhangú előadásaként lelőtte a muszka vezénylő tisztet, aki őt felhívta a megadásra. Ekkor zudult rájuk a golyózápor és Saáry arcán lőtték keresztül. Utolsó öntudatos szavával még megnevezte, ki vezesse a hős csapatot és félholtan került az oroszok fogságába. December 18-án az először életjel magáról, hogy utban van Vladivostok felé. A boldog szülőket sokan halmozták el gratulációjukkal, melyhez la-

a jó zalai káromkodás lett uralkodóvá a vértől csuszósá vált csataterén s magunk is alig hittük el a mind bizonyosabbá váló valóságot, hogy mi győztünk. Amikor aztán az utolsó orosz is elnémt körülöttünk, szomorú szívvél állapítottuk meg, hogy közülünk is sokan hiányzanak. Sok derek 48-as baka feküdt vérző sebbel a nagy garmada orosz halott és sebesült között. Azonnal munkába lépetek a szanitések, akik alig tudták kiválogatni a mi szegény sebesülteinket. Az orosz sebesültekre csak ezután került a sor. Soká kerestük Tonce kapitányt és Gebauer főhadnagyot, akik ugylátszó fogságba kerültek.

Tonce kapitányról szemtanuktól azt hallottam, hogy négy orosz területet le, mielőtt elfogták és elhurcolták volna. A véres harc után a hős 48. ezred századai pontos rendben visszavonultak a Nida folyó partjára a 11-es és 19-es vadászoktól jól megvédett pozíciókba, hogy reggel harmadszor is folytassuk a harcot, melyet az imént hajnali négy órakor hagytunk abba.

Kapolyi Pál.

punk annál szívesebben járul, mert Saáry Jenőben egy buzgó munkatársunkat tiszteljük, kinek egy hangulatos költeményét lapunk közelebbi szánában hozzuk.

— **Áthelyezés.** Thiry Lajos muraszombati határrendőrségi fogalmazó ideiglenes szolgálatra Sopronba helyeztetett át, itt hivatalát addig Rácz Kázmér szentgotthárdi határrendőrségi fogalmazó tölti be.

— **Kinevezés.** A Muraszombaton állomásozó 7. ulánus ezredből Fabritius Frigyes főhadnagy, ki a harcúterem szerzett érdemei elismerésül már szintén laudis kitüntetésben részesült, valamint Mohacký Marius főhadnagy, kapitányokká léptek elő.

— **A muraszombati és muraszombatvidéki gazdasági bizottság megalakulása.** Az értekezleten megjelentek: Horváth Pál főszolgabíró elnökelete alatt gróf Szápáry László, Hartner Géza, dr. Radu Romulus, Schweinhammer János, Nemes Miklós, Szentkirályi Sándor, Györi Kálmán vidéki, Horváth László központi körjegyző, a községek bírái, előjárói és képviselőtestületi tagjai, nemkülönben az érdeklődők nagy számmal. Horváth Pál főszolgabíró üdvözli a megjelenteket és a megjelenésért köszöntőt tolmácsolja úgy gróf Szápáry László nagybírtokosnak, valamint a többi megjelenteknek is és a közgyűlés egybehívásának célját a következőkben ismertette: A mostani nagy időkben, amikor a hadkötöttség és hadiszolgáltatások igénybe vétele következtében mezőgazdaságunkban nagyon sok munkaerő hiányzik, a legelső és legfontosabb feladat, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel mégis biztosítsuk, hogy egy talpalatnyi termő föld se maradjon megművelés és termés nélkül. Ezt a nagy, nehéz és a hadviselés szempontjából is első rangú fontossággal bíró feladatot a közigazgatási hatóságok és az értelmiség vezetésével és támogatásával a gazdálkodó közönségnél a maga erejéből kell megoldania, mert idegen munka erőre nem lehet számítani s csak végső esetben vehető igénybe a közmunkaerő. A feladat nehézsége miatt senkinek sem szabad se eleséggedni, se tétozást, se félrelállani, mert ha a még nehezebb viszonyok között a legutóbbi években a balkáni államok földművelő népe összetartással, fokozott munkával, okos beszállással az akkori háború dacára is el tudta végezni minden mezőgazdasági munkáját, egy bizonyos helyes vezetés és szervezés, az érdekeltek józan felfogása és a hazai föld szeretetének buzgalma, nálunk még inkább biztosíthatja a kívánatos eredményt. Abban a meggyőződésben, hogy a mai közgyűlésen megjelentek, sőt szeretett Magyar hazánk minden egyes honpolgára kivétel nélkül melyen átérzi azt a nagy kötelességet, melynek teljesítése a legszebb hazafias cselekedet is, felkértem a közgyűlést, hogy a »Gazdasági Bizottság«, melynek feladata lesz a főszolgabíróval való állandó összeköttetésben a gazdasági munkák végzését biztosítani meg alakítani szíveskedjék. Mire a közgyűlés a gazdasági bizottságot az alábbi módon megalakította: A muraszombati központi körjegyzőséghez tartozó Falud, Kisszombat, Lendvaneves, Murahaloms, muraszombati községekre kiterjedő működési körrel: Gróf Szápáry László, ifj. Horváth Pál, Hartner Géza, Csizsár János, dr. Radu Romulus, Szentkirályi Sándor, Saáry József, dr. Vályi Sándor, Döbrénte Antal, Bácz János valamint az illető község bírája, körjegyzője és lelkeszei. — A muraszombatvidéki körjegyzőséghez tartozó: Battányfalva, Barkóc, Korong, Muracsermely, Muraszentes községekre kiterjedő működési körrel: Gróf Bathányi Zsigmond, ifj. Horváth Pál, Pósfay Pongrácz, Olajos Sándor, Michels Ádám, dr. Ritscher Samu, Fülöp Jenő, Schweinhammer János, Ratkol Tivadar, Krancz József egy a község bírája, jegyzője és lelkeszei.

A gazdasági bizottság ekként megalakulván, annak feladatát a főszolgabíró az alábbiakban ismertette: A gazdasági bizottság feladatát képezi, hogy szükség esetén javaslatot tegyen a szolgabírói hivatalhoz: 1. az igaz állatok beszerzése iránt, 2. a közmunkaerő kirendelése iránt, 3. a vetőmag megrendelése iránt, 4. a kaszáló, arató vagy más mezőgazdasági gépek községeknél vagy egyesek részére leendő beszerzése iránt, 5. hadi foglyok mint munkaerő megszerzése iránt, 6. összeírva azokat, kik közutodakosak szerint minden évben aratási munkát szíveskednek végezni és figyelemzetni őket, hogy vállaljanak aratási és egyéb szerződéses

mezőgazdasági munkát, mert ellen esetben mint közmunkaerő lesznek erre kirendelve. Különösen figyelemzetni azokat, kik államsegélyben részesülnek, hogy a gazdasági munkák elvégzésében feltétlenül segítőkészen tartoznak, mert ha a segédkezést indokolatlanul megtagadják, úgy a 130000. sz. pénzügyminiszeri rendelet 10. §. alapján a segély beszüntethető stb. Szóval a gazdasági bizottság feladata az, hogy egy talpalatnyi termőföld őrösen ne hagyassék és annak termővételeit tanácsai és kieszközölendő támogatás és munkaerő rendelkezésre bocsátásával elősegítse.

— **Vörös Kereszt közgyűlése.** A muraszombati Vörös Kereszt egyesület évi rendes közgyűlését február 27-én fogja megtartani, melyre az egyesület tagjait külön meghívóval fogják meghívni.

— **Szerkesztőség körülből.** A Vendéki Magyarosított Közművelődési Egyesület szerkesztésében megjelent »Muraszombat és Vidéke« című lap választott szerkesztője, dr. Czikra János ügyvéd a háború folytán hadba vonult, a lap vezetésével dr. Vályi Sándor ügyvéd urat bízta meg, aki azonban a lap 1915. február 7-ki számban közzétett, velem leveiben is között népfelkelői szolgálatra történt behívása folytán megbízatásáról, a lap szerkesztéséről lemondott. Habár az én és a tisztikar mandátuma lejárt és a kérdésben az egyesület közgyűlése van hivatalos intézkedni, mindazonáltal, mivel a mostani háborús állapotok miatt a közgyűlés össze nem hívható, a lap fenntartására pedig fontos magyarosítási közérdek szempontjából szükség van, a lap vezetését február hó 14-én közzétett nyilatkozatom szerint ideiglenesen magamra vállaltam, de kijelentem, hogy ebbeli működésem csak azon időre terjed ki, amíg a választott szerkesztő alkalmas helyettes nem talál, vagy a míg az arra illetékes közgyűlés e kérdésben nem intézkedik. Mivel a lap vezetésére 1911. október hó 12-én megválasztott és hadba vonult szerkesztő a viszonyok változtatva lapunk szerkesztésével ismét dr. Vályi Sándor ügyvéd urat bízta meg, az én ideiglenes működésem megszűnt és a lap további szerkesztését dr. Vályi Sándor ügyvéd urnak ezennel visszaadom, erről az egyesületet és a nagyrémmel közönséget tiszteletteljesen értesítem. Muraszombat, 1915. február hó 18. Pósfay Pongrácz egyesületi elnök.

— **Vendjeink köszönete.** A muraszombati Vörös Kereszt a hozzá beküldött téli ruhaneműekből ismét egy nagyobb küldeményt küldött Stern Hugó népfelkelő hadnagy címére, aki a soproni 18. honvéd gyalogezred járásunkból bevonult legénysége között osztotta szét a meleg ruhaneműeket. A megajándékozottak: Groza Károly Ujkőcsényes, Grah Antal Vidorlak, Hári Mihály Nagyotlak, Sebanics Ádám Kerkaszabadhegy, Kercsmár József Szentibor, Pécsék Lajos Nagyotlak, Pollák Nándor Nemetújvár, Kovács Lajos Rátalkak, Dávid Ferenc Hegyhátmárcs, Czvetkó János Muraszombat, Luczu Ferenc Péterhegy, Kumin István Márkusháza, Fliszár Ferenc Mottolyád, Skrabán Ferenc Sűrűháza, Antalics József Újtölgyes, Krzszankó István Zsidahegy, Horváth József Ivánfalva, Vogrincics Mihály Királyfia, Idics Péter Muraszombat, Kozel Ágost Vasvecés, Lukács János és Molnár János hálásan köszönték meg az ajándékokat. A Vörös Kereszt és szerkesztőségünk úgy véli, hogy csak az adakozók intenióit becsüljük meg akkor, ha előszörban a mi derek hazafias vend katonáink felruházására gondolunk. Hála a közönség jóakarátának tudunk így juttatni a lehető legjobb szerint mindenkinek.

— **A vas megyei katonákért.** Szombathelyi tudósítónk írja: Érdekes és lelkes határozati javaslatot fogadott el Herbst Géza alispán előadásában a vármegyei állandó választmány. A javaslat az: A vármegye közönsége elismerését és szeretetét nyilvánítja a 83. gyalogezred, 11. huszárezred, 18. 20. honvéd és népfelkelő gyalogezredeknek, a melyekben Vasvármegye fia hazafias kötelességeiket ezredvezetői dicsőségben ragyogó példái után teljesítik. Üdvözlünk ezen ezrednek tisztikarát és legénységét, háláját fejezi ki

előttük nem csüggedő lelkesedésük, minden fáradságot leküzdő, halált megvető vitézségükért, melyvel érettségünk küzdenek. A törvényhatósági bizottság éreztetni kívánja ezen szeretettel Vasvármegye hos íratát akképp is, hogy gondoskodik róluk, ha a háboruban munkaképtelenekké válnak, — családjaikról, ha a házifért elvérzenek. Elhatározza tehát, hogy mindazon hadbavonult vármegyei alkalmazottaknak a nyugdíjgyűjtyét, kik a háboru folyamán szerzett betegséguik, vagy sebek következtében munkaképtelenekké válnak, valamint az ilykép elhaltak özvegyeinek és árvaínak nyugdíját, illetőleg nevelési járulékat, hacsak az illetők, viszonyaikhoz képest, nagyobb jövedelmet biztosító vagyonnal nem rendelkeznek. — a vármegye szolgáltatában elhaltakra, vagy munkaképtelenekké váltakra érvényes, kedvezőbb szabályok szerint fogja elintézni. Felhívja a törvényhatóság a vármegye vármegye városait és községeit oly határozatok meghozatalára, melyekben kimondják, hogy a háboru következtében munkaképtelenné vált, de az illető város vagy község kötelekebe tartozó egyénről és családjaíró, ugy a katonák hozzátartozóíró — ha az állami gondoskodás azoknak szerény megélhetését nem biztosítaná s a saját munkájukkal vagy vagyonukkal sem biztosítható — a város (község) maga gondoskodik, hogy a másokért is küzdők és szenvedők s azok családjaí a nyomortól mentesítve legyenek. Ezen határozat a honvédelmi miniszter útján a vásmegyei ezredek tisztikarának és legénységének is megküldetik.

— **Az Est és a háboru.** Az újság hírszolgáltatát a háboru állítja a legnehezebb, a lefárasztóbb és a legköszegesebb feladatok elé. Százszorosán nehéz a feladat, amikor a magunk háborúját vívjuk, amikor a mi tüzhelyünk nyugalmáért harcolnak a katonáink. Hisszük, hogy minden újságolvasó megtanulta udár és tudja, hogy a hírszolgáltat pontossága és gyorsasága előtt más, nagy érdekekre kell tekintettel lennünk, mert amikor a hadseregünk harcol és vérzik mindnyájunkért, mi fáradsunk és nélkülözünk velük együtt, de a nagy cél érdekében a mi munkánk is beilleszkedik a haditerve és a katonai szempontokhoz simul. Az Est munkatársai, akik a magyar irodalom és újságírás legelőkelőbb képviselői, ott vannak minden harctéren, s a táborokból küldik lelkiismeretes, hü tudósításait és ismertető, színes cikkeiket, ugy, ahogyan ők maguk tapasztalják. S boldogan látjuk, hogy nemcsak itthoni közönségünk, hanem a velünk szövetséges és barátságos viszonyban lévő külföld sajtója is a legnagyobb elismeréssel sorozza Az Estet a világ első hírlapjaí közé. Hogy pedig még szorosabb legyen a kapcsolat Az Est és a hadsereg között, a háboru kitörése óta ezerszámra küldi ennek az újságnak a kiadója Az Estet a tábori postákon és a kórházakba, s örömmel gondolunk arra, hogy a hónapok óta meszi harcoló, vagy idegen kórházakban gyógyuló katonáink naponta hallhatják a mi szavunkat, a hazai hangot Az Est kiadóhivatala Budapestben, VII., Erzsébet-körút 20. szám alatt van.

— **Tagdíj befizetés.** A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyesftete muraszombati fiókjaínak vezetősége ez uton is figyelmezteti tagjaí, hogy nyugdíj járulékaíkat minden hónap első vasárnapján délután 2 és 3 óra között a Turk József »Magyar király« vendéglő e célra fenntartott helyiségben fizessék be. Különösen figyelmeztetnek ama hátraleköso, kik külföld felszólítást is kaptak már, hogy annál is inkább tegyenek és felhívásnak eleget, mert mulasztás esetében megszínik tagsági igényük és eddigi befizetéseiket is elveszik.

Használjunk HADIPÓSTÁLYEGET!

— Prémét a katonáknak. A tél háboru borzalmái ellen katonáinknak préme van szükségük. Akinek van, küldje azt e címre: **Hadsereg segélyző hivaíal Budapest, Váci-utca 38.** — A küldeményt a posta ingyen szállítja.

A mi veszteségeink.

Járásunkból az alábbiak haltak hősi halált, illetve megsebesítettek:

A 83. gyalogezredből estleek: Bokán Lipót Széchenyfa, Gasparics Lajos Nagytótlak, Horváth József Muraszombat, Krányecz Mátyas Urizsik, Leposa István Vaspolony, Sparas Kálmán Zoltánháza, Zonik Miklós Tótlak, Zsilavecz Ferenc Szécsényfa.

Sebesültek, betegek: Bánfi János 1887., Bertalanics András 1888., Brlalanics Ferenc 1893., Bokán Mihály Felsőcsalony, Boroványi József 1889., Cságrán Ferenc Vasnyires, Dervarics János Márkusháza, Gombócz Antal Görhegy, Gombócz Mihály Vasvecses, Hajdinyák János Csalogány, Halseđl Ágoston gyalogos 1884., Horváth Ferenc Mártonhely, Kolossa Iván Mártonhely, Krancics Ferenc Borhida, Kreun János 1891., Lukács István Battyánd, Maitz József Szarvaslak, Peredós János, Salamon, Santavec József 1891., Zsupánek János Petőfa, Vratosa Antal Lendvakirályfa, Zsöcs Ferenc Muraszombat, Zrim Ferenc Völgyköz.

A 18. honvédek sorából estleek: Bankó József, Czár György, Czipott János, Josár István, Kozár Ferenc, Marics István Muracsermely, Novák Sándor, Szever József, Zonik József, Zrim István.

Sebesültek, betegek: Andreics Imre, Balaskó József, Balek János, Barbarics Ferenc, Basa Károly, Bencik Péter, Bencsics Ferenc, Bencik Lipót, Benkics Ferenc, Benkő Lipót, Czvörnyek Antal, Czár István, Czipott János, Domján Ferenc, Géder Alajos, Gombóc József, Gombóc József, Gyergyek Mátyas, Halb Pál, Hauzsár Mátyas, Heklács Lajos, Hericz József, Kardos Pál, Kerésmár József, Kozsédnár Ferenc, Krányecz István, Kúhár Ferenc, Küplén József, Kutas József, Kúzmics János, Luthár József, Malacsics Károly, Malacsics Péter, Perkics Sándor, Petkovics Mátyas, Poucsics Mátyas, Poredós István, Pozvek József, Réczeg Antal, Sácseványi Vince, Sebjánics Mihály, Sinkécz Károly, Sinkó Alajos, Skrabán Mátyas, Szukics Mihály, Vertics Alajos, Zonik Mihály Zrinszki Mihály.

A szerkesztésért felelős: **Dr. Vályi Sándor.**

— **T. Előfizetőink.** Ha esetleg a lap nem érkezik meg, kérjük postahivatalkunknál szóval vagy írásban bejelenteni:

„Muraszombat és Vidéke“ ... számát nem kaptam meg, kérem megreklamálni.
Névalírás lakás címmel.

Más reklamációt nem fogadunk el.

Tisztelettel a **Kiadóhivatal.**

Széna 25—30 métermáza, kitünő minőségű, eladó. Bővebbet a **kiadóhivatalban.**

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, hurut és göröcsök köhögés ellen.

MILLIÓK

használják a Kaiser-féle Mell-Karamellák három fenyevel. **6100** közi. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja biztos hatásukat.

Kellemes ízű czukorkák csomagoként **20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért** kapható Muraszombatban **Dr. Bölcz Gyula** gyógyszerüzében.

NAGY RAKTAR
órák, ékszerék és látszerékben.

Javítások e szakmában olcsón és pontosan eszközöltetnek.

PLACSEK VENCEL
órák és aranyműves Muraszombat az ág. evangélikus templom szomszédságában!

Horgony-thymol-kenőcs.
Könnyebb sörüléseknél, nyitott és égési sebeknél. Adag: kor. — 80.

Horgony-Liniment. Capsol compos.
a **Horgony-Pain-Expeller** pótléka.
Fájdalommentes bedöröslés hülszeknél, rheumánál, köszvénynél stb.
Üvege: kor. — 80, 1.40, 2.—.

Horgony-vas-albuminat-festvény.
Vérzegényesgnél és sápkórnál.
Üvege: kor. 1.40.

Kapható a legübli gyógyszerüzében vagy közvetlenül beszerzhető
Dr. Richter „Az arany országhoz“ címzett gyógyszerüzéből, Prága I, Elisebethstrasse 5.

A vasuthoz járó ut világitási

ügye — sajnos — még mindig sincs megoldva, de azért Ön pompásan világitathat, ha vesz egy **Heliophor-Gold-Export** jól világitó villamos

zseblámpát!

Vakító fényt adó zseblámpák a legártalmasabb s legegészségben kivitelen! **Alkatrészek egyenkint is kaphatók.** A legjobbnak elismert a »Heliophor« elemek legolcsóbb árban elárúsítása:

Balkányi Ernőnél Muraszombat.

VIGYÁZZON egészségére!

Megbízható és jóminőségű nikotinmentes **cigaretta-hüvelyeket** csakis **BALKÁNYI ERNŐ** könyv- és papirkereskedésében Muraszombatban szerezhet be.

Ima a hadbavonultakért!
Ára 20 fillér. A tiszta jövedelem a Vörös Kereszt Egyleté. A csinos kis füzet huszonnégy imát tartalmaz. Kapható: **BALKÁNYI ERNŐNÉL** Muraszombatban.

BUDAPEST és **KIS ÚJSÁG**
apróhirdetési levelezőlapon kaphatók
Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat.

Tartozik

A Muraszombati Mezőgazdasági Bank Részvénytársaság 1915. márczius hó 7-én tartandó közgyűlés elé terjesztendő

Mérleg-számla 1914. december 31-én

Követel

Készpénzkészlet:	Korona	Filler	Korona	Filler	Korona	Filler
	A pénztárban	80905	27	94987	89	
Pénzintézeknél	14082	62				
Értékpapir állomány			282690	50		
Kihelyezések:						
Válto kölcsönökben	1690299	20				
Folyószámlára fedezet mellett	949641	19				
Jelzálog kölcsönökben	456113	08				
Kezeselt	151589	—				
Hitelbetelekre adott előleg kölcsönökben	43750	—				
Lombard kölcsönökben	36918	60	3328311	07		
Activ átmeneti tételek			26740	12		
			3732729	58		

Saját tőkéink:	Korona	Filler	Korona	Filler	Korona	Filler
	Részvénytőke	144108	—	600000	—	
Tartaléklap Szabad rend. álló tartaléklap	76000	—	220108	—*	820108	—
Betétek:						
Takarékbetétekben			1423100	85		
Hei betétekben			35699	95		
Folyószámlai betétekben			21149	11		
Leletekben			6748	02		
Visszeszámlított váltók					1506697	93
Folyószámlái hitelezők					780526	66
Átruházott jelzálog kölcsön					392129	71
Fel nem vett osztalék					24450	—
Passiv átmeneti tételek					566	—
1913. évről áthozott nyereség			6200	—	81370	39
1914. évi nyereség			120680	89	126880	89
			3732729	58		

Muraszombat, 1914. december hó 31-én.

- A pénztárré:**
 Malacsics József s. k. pénztáros.
 Anlaier József s. k. Ig. tag.
 Luthár Károly s. k. Ig. tag.
- A könyvelésért:**
 Scheibner Aladár s. k. főkönyvelő.
 Vénus Sándor s. k. alkönyv.
- A részvényesek:**
 Gróf Bathhány Zsigmond s. k. elnök.
 Dzsusbán Ferencz s. k. Ig. tag.
 Sifár István s. k. Ig. tag.
 Sifár Károly s. k. Ig. tag.
- A részvényesek:**
 Horváth Lajos s. k. Ig. tag.
 Kardos József s. k. Ig. tag.
 ifj. Kúthár József s. k. Ig. tag.
 Vezér József s. k. Ig. tag.
 Vogler Károly s. k. Ig. tag.
- A részvényesek:**
 Dobrai János s. k. Ig. tag.
 Csizsár János s. k. f. b. elnök.
 Czipott Miklós s. k. f. b. tag.
- A részvényesek:**
 Csizsár János s. k. f. b. elnök.
 Pusztai József s. k. f. b. tag.
 Pécsi Henrik s. k. f. b. tag.

Megvizsgáltuk, s a fős- és mellékkönyvekkel összehasonlítva, mindenben egyezőnek találjuk.

Muraszombat, 1915. február hó 20.

* Az idei tartalékfordítással 270,000.— koronára emelkedik.